

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp könyvkereskedése, ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnben: Stern M.

NYILVÁNT. PETITSORRA 10 KR.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A csáktornyai önk. Tűzoltó-Egylet.

Városunk egyik humanitárius s mondhatni legéletképesebb egyesülete rendes évi közgyűlését megtartván, egész terjedelmében közlőjük jegyzőkönyvét, mert bepillantást enged e nagy kiterjedésű egyesületnek belétele s mert a közügynek velünk szolgálatot tenni, a mikor ezt teszszük.

A jegyzőkönyv Nuzsny Mátyas elnöke alatt január 10-én vételettel föl.

1. Elnök üdvözlöi a megjelent tagokat, a közgyűlést az alapszabályok 6. § értelmében határozatképesnek és megnyitottnak nyilváníttja. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkéri Pálya Mihály és Rosenberg tag urakat.

2. Elnök jelentése. T. közgyűlés! A választmány a lefolyt évben 2 ülést tartott, melyek egyikén 60 frtot szavazott meg a parancsnokság által kijelölendő azon hat működő tag számára, kik a többi önként jelentkezőkkel mult évi aug. havában Budapestben megtartott országos tűzoltó-gyűlésen a csáktornyai önk. tűzoltó-egyletet képviselték: a másik ülésen pedig a számvizsgáló bizottságot választotta meg és intézkedett a közgyűlés megtartásának idejére nézve.

Nem lesz talán érdektelen a t. közgyűléssel megismertelnünk az országos tűzoltói kongresszus két kimagasló mozzanatát, melyek egyike az állami kötelező tűzkár-biztosítás s erre vonatkozólag a szükséges lépések a magas kormánytól már megtéle-

tek; a másik a rangjelzés és a ruházat egyszerűsítése. Ez utóbbinál tervben van, hogy a zubbonyon csakis a galléron marad a zsinorzat, elmarad az arany-gallér és fényes érczsírok, továbbá, hogy minden testület élén egy parancsnok álljon s minden 25 emberből álló szakaszban szakaszparancsnoka legyen, minden szakaszban legyen mászó, szivattyús és rendfentartó. Az aliszitek elnevezésére az örparancsnok, csővezető és rajvezető címek ajánlatnak. — Van szerencsém még jelenteni, hogy az egyesület középzé nyagvona 27214 frtot tesz ki.

Tudomásul vétetett.

3. Szei verth Antal parancsnok jelentése: A működő tagok száma az 1895. év végén volt 61, évközben belépett 1 tag, kilépett 1 tag, Csáktornyaról ellátvozt 1 tag s így az 1896. év végén a tagok létszáma 60. — Tartott 7 gyakorlatot, 6 közgyűlést, 3 választmányi és 5 segély-alap választmányi ülést. Egy tüzest fordult elő 1896. október 23-án este 10 órakor Zala-Ujvárott. — Testületileg részt vett 1896. márcz. 28-án a Szépitő-Egyesület által rendezett ünnepélyen, a templomtérben két milleniumi hársfa elültetése alkalmával: 1896. május 9-én a csáktornyai összes tanintézetek által rendezett milleniumi ünnepélyen s délután 2 órakor a kirándulásban a városligetbe: Ő Felsőge né szept. 20-án történt Csáktornyára érkezése alkalmával testületileg a rend fentartásáról gondoskodott s itt léte alkalmával 4—4 tagot rendelt ki Zala-Ujvárra, ő Felsőge nek tartózkodási helyére, tűzoltói őrségre.

Ő Felsőge szept. 20-án történt megérkezése alkalmával a rendfentartásnál parancsnokságom alatt még részt vettek a perlaki tűzoltó-egylet 40 taggal, a letenyei 14, alsó-lendvai 3, bottornyai 20, mura-csányi 25, szoboticzai 32, dráva-szt-iváni 16 és a nyirvölgyi tűzoltó-egylet 12 taggal, összesen 162 taggal.

Van szerencsém még jelenteni, hogy a segély-alap évi számadásainak felülvizsgálására kiküldött bizottság, mely Benedikt Béla, Kukovecz Ferenc és Klein M. tagokból állott, a számadásokat rendben és pontosan vezetettnek találta és az alap pénztárosának, Godina urnak köszönetet szavazni indítványoz buzgó munkásságáért. A segély-alap vagyona ma 3378 frt 63 kr., mely összeg a takarékpénztárban van elhelyezve. Továbbá jelentem, hogy a magyar országos tűzoltó-segélyalapa a rendes tagsági díjat 45 tag után 1896. jan. 25-én küldték be Budapestre a segély-alap igazgatóságának.

A közgyűlés parancsnok jelentését örven-detes tudomásul vette.

4. Elnök bemutatja az egylet szerelvényeiről 1896. decz. 31-én felvett leltárt, mely szerint a felszerelvények értéke 4253 frt 30 kr.

Tudomásul vétetik s egy példány az irattárba helyeztetni, a másik példány pedig a szertárosnak kiadatni rendeltetik.

5. A számadások felülvizsgálására kiküldött bizottság jelenti, hogy a számadásokat rendben és helyesen kezeltéknek találta s

T Á R C Z A.

Csáktornya népiszkolájának története.

A vonal alatt ismertettük mult számunkban itt e helyen községi iskolánknak a milleniumi alkalmából a testület tagjai tollából sajtó alól kikerült történetét.

Örömmel tettünk hírlapiról kötelességünknek eleget, a mikor erről a munkáról számot adtunk, mert igazán gondos és szép munkáról van szó s mivel kegyelettel viseltetünk ama intézmény iránt, melynek fontos kulturális s specialiter magyarosító magasztos s kiható munkáját fönnállása óta, nap-nap után figyelemmel kísérni alkalmunk van.

Örömmel tettük azért is, mert alkalmunklett ezzel, mit különben máskor sem mulasztottunk el semmikor sem, hogy a város előjáróságának s általa természetesen a város polgárságának halálankat s elismerésünket tolmácsoljuk azokért a nagy-mérvű áldozatokért, melyeket a tanügynek, ennek a fontos nemzeti-ségi tényezőnek, itt a határszelen eddig hozott.

Mert itt csakugyan áldozatokról kell beszélnünk. Mert áldozatnak kell venni a Csáktornya évi költségvetéseiben e czélra fölvevett összeget szemben azokkal az összegekkel, melyek az egyes költségvetéseknek évenként végösszegét kitestik. Mert ha nem a föltétlen meggyőződés a tanügy missziója iránt vezérelné az iskolaszék által inspirált képviselő-testületek intenczióit, volna-e lehetséges, hogy az összes budgetnek körülbelül harmadrészt fordítsák népoktatási célokra? Áldozat az, mert

erőinek tullestítése mellett teszi ugyan, de teszi lelkesedéssel s örömmel, azzal a szent illúzióval, melylyel legértékesebb kincsét rakja vala oltárra a pusztának ókorbeli vad fia, hogy Isteneinek áldozatát bemutassa.

S hogy Csáktornya intelligenciája oly nagyot emelkedett rövid negyedszázad alatt, itt keressük gyökerét. Hogy érzékkel a haladás iránt s kellő ízléssel ennek kivételé iránt a város polgárságának körében oly nagy mérvben találkoznunk ez áldozatok gyümölcsét tekintünk. S hogy magyar az érzés a város lakosságának minden rétegében, talán kivétel nélkül; hogy az egész ifju generáció, s a polgárság javakorbeli része egész a 40 évig nemcsak helyesen, de szeretettel beszéli az állam nyelvét s általa Csáktornya máris egy magyar városnak a benyomását teszi a szemlélőre: a tanügy iránt való érdeklődésben keressük alapját, azokban az áldozatokban, melyeket a közelmultban lefolyt 25 évnek folyamán iskoláira, jelesül községi intézményére, elemi iskolájára, annak fejlesztésére oly kitartó lelkesültséggel hozott.

S örvendünk ennek, mert látjuk, hogy nem csak mi méltányoljuk ezt, de magára vonta a város áldozatkészsége, a tantestület hazafias munkálkodása az ország figyelmét is. S történt ez nem frázisokkal, kürt és dobszóval, vagy hangzatos jelszavak, porhintés útján, de egy 25 évi csendes, fáradhatatlan munkálkodás gyümölcsét bemutató monografia révén, melyben eddigi tevékenységéről a tantestület beszámol.

Alkalmasabb, hibéb s egyuttal nemesebb mód az ország figyelmének fölhívására Csáktornya

kulturális ügyeire nem kínálkozhatott volna ennél.

S annál értékesebb ez a körülmény, mert munkálkodás közben érte a testületet a méltó elismerés, mi serkenteni fogja tagjait a tanügy hasznára és a város dicsőségére még fokozottabb munkásságra s mivel olyanok részéről jött, kik kompetensek véleményes ítélet kimondására, akár közoktatási vagy tudományos, akár politikai értelemben vett szereplésükönél fogva.

Bemutatjuk ezuttal azokat az elismerő sorokat, melyeket az elemi iskola tantestülete nagy-névű egyenektől kapott a megküldött monografiáért, azt hisszük, nem végtünk vele fölösleges, hiábavaló munkát, mert elismerésért látjuk a sorokban az igazi érdemnek és annak a nagyjelentőségű munkának, melyet a csáktornyai közs. isk. tan-testület tagjai hazafias lelkesedéssel már közel három évtizede végeznek.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő levélben köszönte meg a küldött munkát:

»A csáktornyai tanító-testület által meg-irt »Csáktornya város népiszkolájának története« cz. munkának szives megküldéséért fogadja egy igazgató ur, valamint a tanító-testület legőszintébb köszönetemet.

Tisztelettel igaz hívók: Wlassics.

A hercegprímási hivatal útján a herceg-

prímástól a következő sorok érkeztek:
»A csáktornyai népiszkolának a tanító-testület által kiadott történetének a bibornok hercegprímáshoz felküldött példányát ő Eminenciájára elismeréssel fogadta s megbízott, hogy a szives figyelemért hálás köszönetét nyilvánítsuk.«

kéri a pénztárnoknak, a felmentvény megadását.

Az évi számadás a következő:

B e v é t e l:

Pénztári maradvány 1895. év végén	71-61
Tánczvizalom alkalmával felülfizetés	48-39
Ó Felseje a király adománya	100—
Festelich Jenő gróf adománya	25—
Csáktornyai takarékpénztár	50—
Muraközi takarékpénztár	40—
A trieszti bizt. társaság	20—
A csáktornyai villamos világítás	10—
Az áll. épít. hivatal	19—
Csáktornya adománya	120—
Különféle bevételek	30—
Tagsági-díj	138—
Tagsági-díj hátralék	4—
Számla hátralék	160-10
	<u>836-10</u>

K i a d á s:

Szaklapokért	12-15
Tűzkár biztosítás	6-46
Szolga fizetése	120—
Utalványok mellett	93-73
Budapesti utazási költség	60—
Különféle számlák	107-52
Tagsági-díj hátralék	4—
Számla hátralék	160-10
Takarékp. betéti könyvben	272-14
	<u>836-10</u>

A közgyűlés a bemutatott számadást helybenhagyólag tudomásul vette s Deák József pénztárosnak a felmentvény megadása mellett jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

6. Elnök bemutatja az 1897. évről szóló következő költségvetést:

B e v é t e l:

Pénztári készlet 1896 évről	276-90
68 pártoló tag után a 2 frt	136—
Csáktornya város adománya	120—
Egyéb adományok	130—
Számla-hátralék	160-10
	<u>823—</u>

K i a d á s:

Szegélyegyletnek kölcsön vissza	140-68
	7—
Egyleti szolgál	120—
Tűzkár biztosítás	6-46
Átvitel:	<u>274-14</u>

A nemzeti párt vezére a következőket írja:
 »Csáktornya városa népiskoláinak történetét tárgyaló nagyérdemű munkájának szíves megküldéséért köszönetet mondva stb.

Apponyi Albert.

Kossuth Ferencz orsz. képviselő a következőben mond köszönetet:

»Fogadjon úgy ön, mint az egész tantestület őszinte köszönetemet szíves megemlékezéséért. Csáktornya város tantestülete újólaj tanujelét adta e művel hazafiságának és tudásának stb.»

Horánszky Nándor orsz. képviselő levele így hangzik:

»A tanító-testület megtisztelő figyelmét, mely a csáktornyai népiskola történetét tárgyzó becses műnek megküldésében lekötölező módon nyilatkozik meg, hálásan köszönöm és igen kérem (igazgató urat), hogy ezt a testületnek szíves tudomására hozni kegyeskedjék. stb.»

Megyénk főispánja, dr. Jankovich László gróf, következőleg mond köszönetet:

»Múlt hó 29-én kelt levelével megküldött szép munkáért fogadjon úgy igazgató ur, mint a tanító-testület őszinte köszönetem nyilvánítását; engedje a Mindenható, hogy vármegyénk öröme és diszére számos éven át működhesse-nek stb.»

Át hozat:

Tagság-díj Bpest és Z-Egerszeg	6-10
Két szaklapra	6-10
Különféle kiadásokra	100—
Az egyetl képviselőjének hiv. utazása	20—
Várható maradvány	416-66
	<u>823—</u>

Elfogadtatott.

7. Elnök előterjeszti, hogy a választmány a szokásos évi mulatságot nem kívánja elejteni, csak más formát óhajtana neki adni, ugyanis tréfás sorsjátékkal venné kezdetét a mulatság s ennek befejeztével, ha akad vállalkozó, táncz következék. — A közgyűlés a választmány indítványától eltérőleg tánczmulatság megtartását határozta el, a szün-óraban tréfás sorsjátékkal s a tánczmulatság megtartására febr. 6. napját tűzte ki. A rendező-bizottságba beválasztottak: Nuzsy M. és Morandini B. elnökele alatt Szeiverth A., Masztnak J., Löbl, Polesinszky, Kipke, Szirk F., Frász T., Mik Sz., Bujanics Sándor, Hirschmann Leo, Döring, Hoffmann, Mayder, Budai J., Hepp E., Bedics Ferencz és Deák József. — Együttal azon kérelemmel fordul az összes tagokhoz, szíveskednének ezen tréfás sorsjátékhoz tárgyakat adományozni s azokat Morandini Bálint urhoz küldeni.

8. Parancsnok indítványára fölkéretnek Csáktornya város azon polgárai, kik eddig még az egyesületnek nem tagjai, hogy egyesületünk tagjai sorába lépni szíveskedjenek. Ezen polgárok fölkérésére kiküldetnek Hirschmann Leo, Löbl és Frász Tamás tag urak.

Alszeghy Alajos, *Nuzsy Mátyás,*
 jegyző. elnök.

Hitelesítjük:

Pálya Mihály, *Rosenberg Lajos,*

A Szépitő-Egyesület közgyűlése.

A csáktornyai Szépitő-Egyesület 1897. jan. 10-én közgyűlést tartott, melyen jelen volt 64 tag s ennek alapján Morandini Bálint elnök a gyűlést határozatképesnek s megnyitottnak jelenti ki.

A közgyűlés az elnöki megnyitót után a jegyzőkönyv hitelesítésével megbizta Mencesey Károly és Strausz Sándor tagokat, mire Alszeghy Alajos alelnök az egyesület elmúlt

Fesztesítés Tassiló gróf részéről így szól a válasz:

»Gróf Festetics Tassiló ur ó Excellenciájára megbízásából van szerenem ó Excellenciájára köszönetét kifejezni azon szíves megemlékezéséért és figyelemért, miszerint »Csáktornya város népiskolájának a magyar haza ezeréves fennállásának öröndetes emlékére a tanító-testület által összeállított történetes» ez. munka egy példányát szíves volt Tek. Ó Excellenciájának megküldeni stb.»

Dr. Hérics Tóth János kir. kuriai bíró levele:

»Igen nagy örömet szerzett nekem a vezetése alatt működő tanító-testület, midőn iskolája történetének a megküldésére méltotat. Jól esett e ténnyen rejő figyelem, épületes a tanulság, melyet e műből meritettem. Iskolájuk történetét megmutatja: mit tehetni, ha egyesül a hazafiai buzgóság a hivatásbeli kötelesség tudással! stb.»

Hasonlóképen köszönte meg az értesítő küldését a Népevelők budapesti egyesülete is, valamint különösen meleg hangon van tartva a Történelmi társulat alelnökének, dr. Thaly Kálmán orsz. képviselőnek levele:

»Nagyon lekötölezett, hogy a csáktornyai közs. iskolákról írt derék monográfia egy példányának megküldésével kitüntetni méltototat. Hazafiai örömmel lapoztam át a lelkesen, alaposan írt és oly becses s öröndetes adatokat tartalmazó kötetet. Isten tartsa önöket és a hazafiai elismerése jutalmazza jeles, sikeres fára-

3 évfolyamáról részletes jelentésben számol be a közgyűlésnek.

Az elnöki jelentés tudomásul vétele után Alszeghy Alajos mint a pénztárvizsgáló bizottság tagja a nyomtatásban is megjelent számadás és mérlegről feltünteteti az 1894, 1895 és 1896-ik évben felmerült kiadások és bevételek összegeit, melyek a következők:

1894. volt a bevétel	1218-52,	kiadás	119-60,
1895. " " "	1342-99,	"	1466-83,
1896. " " "	1668-46,	"	1709-52,
a 3 év a. az összes	4229-97,	"	3295-95

s így az egyenleg 934-02 krt tesz ki.

Ezenkívül van az egyesületnek:

készpénze	934-02
vagyonát képezik még, a még be nem folyt tagságdíjak	62-80
hátralék a járdák után 29 személytől	360-92
hátralék az akáczfák u. i személytől	3-80
lettár szerinti vagyon értéke	<u>175-49</u>

s így az egyesület vagyona jelenleg 1537-03.

A közgyűlés ezen jelentést tudomásul veszi s a felmentvényt úgy a bizottságnak, mint a pénztárosnak megadja s együttal Czvetkovics Antal pénztárosnak jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét sok fáradsággal járt ügybuzgó tevékenységeért.

A pénztár állapotáról szóló jelentést követte a választás. Morandini Bálint elnök megköszönve a közgyűlésnek a belé helyezett bizalmat, úgy a tisztikar, mint a választmány nevében lemond tisztségéről s miután 3 évi megbízatásuk lejárt, fölhívja a közgyűlést, hogy az új választást ejtsék meg.

Megválasztottak: elnöknek Morandini Bálint, alelnöknek Alszeghy Alajos, pénztárosnak Zrínyi Viktor, jegyzőnek Thorday János. A választmány tagjai pedig a következők: Bencsik Ferencz, Bernyák Károly, Benedikt Béla, Czvetkovics Antal, Hirschmann Leo, Kolbenschlag Béla, Kohn Hermann, König Ernő, Margitai József, Masztnak József, Megla István, Neumann Albert, Nuzsy Mátyás, Pálya Mihály, Petrics Ignác, Pruszát Alajos, Rosenberg Lajos, Salon Péter, Strahia Károly, Szeiverth Antal, Szilágyi Gyula, Wollák Rezső, Ziegler Kálmán és Zrínyi Károly.

A választmány által megállapított költ-

dozásukért, a melylyel a jövőndő Magyarországnak bizos alapjait megvetni buzgólkodnak ott a végeken stb.»

Hogy nem azért maradt legutójjára az alábbi levél, mert tartalma kevésbé jelentékeny volna, azt hangja és írása eléggé igazolja. A volt kultusz-miniszter elismerése minden körülmények között számottevő, jöhetőnek a testületnek a szimpátia, mely Csáky Allán gróf soraitól kisugárzik.

»Nagy köszönettel vettem szíves küldeményét, egyrészt, mivel a tárgy maga természetesen engem nagyon érdekelt — de másrészt, mivel jól esik látnom, hogy Önök még nem felejtettek el engem egészen.

Az érdekes munkát magát becses emlékként könyvtáramban méltó helyre teendém stb.»

Igy fogadják az elemi iskolának 25 éves működését országos tekintélyek. Nem csekély számmal, egész halommal fekszenek előttünk a levelek, melyekben nem kisebb örömmel, valósággal áradva méltatják a könyv tartalmát tanító-egyesületek, tantestületek, magánosok s köszönik meg a figyelmet.

De nem hozzuk azokat, csak konstatálni akartuk ez egyénhény levélnek közlésével is, mily benyomást keltett a megírt munka s mekkora értéke van annak a 25 éves működésnek, melyre jogos büszkeséggel tekinthet vissza a csáktornyai népiskolának tanító-testülete.

segvetést a közgyűlés szintén elfogadta, mely szerint az 1897-iki évre előirányozva van a bevételrovatban . . . . . 2361-54 a kiadás . . . . . 1650— s így a várható pénzm. ez évben 711-54.

Megla János tag azon indítványa, hogy az egyesület fogadna fel egy személyt, ki az elülettek fákat gondozná s az esetleges fátynhajlásokat lenyesegetné, a választmányhoz utasították.

Végül Strausz Sándor tag indítványára a közgyűlés elnök, alelnök, pénztáros és jegyzőnek fáradságtalan és ügybuzgó tevékenységükért legmelegebb köszönetét nyilvánítja s ezzel a gyűlés befejeztetett.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Major Károly okl. tanítót a hodosáni áll. elemi népiskolához tanítóvá nevezte ki. — A posta- és távirdata-intézet elnökgazgatója Rözge Lajos helybeli posta- és távirdata segéd-tiszt-jelöltet a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába ideigl. minőségű segéd-tiszté nevezte ki.

— **Jegyzői helyettesítés.** A börtönügyi jegyző betegsége miatt két hónapra szabadságoltatván, helyettesítésére ez időre Horváth József okl. jegyző küldetett ki a szolgabírói hivatal részéről.

— **Eljegyzés.** Brauner Alajos hodosáni derék áll. isk. tanító, lapunknak buzgó munkatársa jegyet váltott Tkalesics Gizella kisasszonnyal, az áll. menedékház törekvő vezetőjével, Hodosánból.

— **Uj ügyvédi iroda.** Dr. Tamás János ügyvéd Perlakon az u. n. járásbírósi épületben f. évi január hó 1-én önálló ügyvédi irodát nyitott.

— **Halálozás.** Weisz Miksa, a Csáktornyai Takarékpénztár főkönyvelőjének, családját súlyos csapás érte Ignác nevű fiának elhunytával. A kedves halott elköltözése váratlanul következett be, s rövid, de kínos betegség után 6 éves korában hagyta itt örökre szerető övét e hó 12-én. Nyugodjék békességben!

— **Helyreigazítás.** A Nögyesület által rendezett soroláshoz Pálya Mihály né magysága is hozzájárult, a menyiben kisorsolásra egy csinos tintatartót adományozott; mit az elnökség részéről a multró kiutatáshoz czemmel pótlólag közlünk.

— **Tea-estélyt** rendezett a mult heten Wollák Rezső helybeli ügyvéd abból az alkalomból kifolyólag, hogy a hitközség elnökevé választották. A hitközség előkelőségei sorából számosan jelentek meg, kik a szelvetreméltó háziasszony mindenre kiterjedő gondos figyelme mellett kellemes estét töltöttek a vendégszerető házikörben. Az első felköszöntőt Wollák Soma gyáros, a háziur öccse, mondotta Budapestről, melyet még számos más követett. A társaság csak reggel felé oszlott szét.

— **Eljegyzés.** Kertész Arnold dr. lenyeyi ügyvéd eljegyezte Bisitz Melánia kisasszonyt, Bisitz Miksa zongoratanár leányát, Nagy-Kanizsán.

— **A Muraközi öns. Tiszti-Szövetkezet** rendes közgyűlést tartott Alsözeghy Alajos polg. isk. tanár elnöklete alatt f. hó 10-én. Miután az alapszabályok szerint megkivánt lakok kellő számban jelen vannak, a gyűlést az elnök határozatképesnek jelenti ki. Az elnök jelentéséből kiemeljük, hogy a szövetkezet tagjainak a száma jelenleg 34. Az évi forgalom 2992 frt 43 krt tesz ki; a

tiszta nyereség 77 frt 80 krra rug; a tartalékalapnak 5 frt 43 kr. jut; osztalékra esik 32 frt 37 kr. A felügyelő-bizottság részéről tett s Thorday János által fölvolvasott jelentése alapján a közgyűlés is a számadásokat s mérleget helyeseknek találván, úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a fölmentvényt megadja, az igazgatóság által a nyereség és veszteségnek miként való fölosztására nézve tett proproziókat pedig megjegyzés nélkül elfogadja. A leköszönt felügyelő-bizottságot újból egyhangulag megválasztják és pedig rendes tagokul Jeney Gusztáv, Rhédey Ferencz és Thorday János, póttagul Szilágyi György tagokat. Végül Jeney Gusztáv indítványára elnöknek az ügy iránt való felkesztéstől áthalott buzgósággal teljesített vezetéséért az egyesületnek s a tisztviselőknél, Polyáknak és Zrinynéknél fáradsággal járó munkálkodásukért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a közgyűlés.

— **Halálozás.** Özv. Weisz Betti, szül. Lebenstein asszony f. hó 10-én hunyt el 81 éves korában. Az elhaltat 14-én helyezték el örök nyugalomra, kiterjedt családtól és rokonságtól siratva. Nyugodjék békével!

— **Vasuti hír.** Értesülésünk szerint Szapáry László gróf, a mura-szombati kerület orsz. képviselője azon fázadozik, hogy a Nagy-Kanizsa—Alsó-Lendva, Mura-Szombat—regedei s a Mura-Szombat—csákányi helyierdekű vasutak kiépítésére egy nagy részvény-társaságot hozzon össze. A vállalat-hoz mintegy 4 millió forint kell, melyből hír szerint már 2 és fél millió forint biztosítva van.

— **A Nögyesület** által rendezett Szilveszter-estély anyagi tekintetben is fényes eredménnyel járt, mert az összeállított számadás szerint a multság tiszta jövedelme 291 frt 85 krt tesz ki. Fölülfizettek: Gözmadom-társaság igazgatósága 5 frt; Pecsornik Ottó, Hirschmann Nándor 4—4 frt; Tóth István, Ziegler Kálmán 3—3 frt; N. N., Molnár Elek, Imrey Ferencz, Simon Lajosné, Suleg Viktoria, Herlinger Olga, Pethő Jenőné, Rosenberg Lajos, Morandini Bálint, Szalon Péter, Csury Anna 2—2 frt; Czompó Andor, Haekl Károlyné, Matyi Márk, Mintsek Antal, Frász Tamás, Kovacsics Juliska, Benedikt Béla, Viola Vilmos dr., Mayer Hermann, Barakkó Miklós, Larenszák József, Vargha Lajos, Hajós Kálmán dr., Tóth Lajos, Baumann Zsigmond, Csury Jenő dr., Molnár Józsefné, Neuwirth Ferdinánd, Wolf Béla dr. 1—1 frtot; Neumann Salamon, Löbl Lipót, Pollák Gyula, Szilágyi György, Mész Jenő 1—1 koronát, kiknek az egyesület elnöksége fölülfizetésükért legmelyebb halálját fejezi ki.

— **Kritikus nap.** Falb Rudolf dr. ismert időjós jövendölése szerint holnap másodrendű kritikus napra lehet kilátásunk.

— **Uj dohány-gyár.** A m. kir. pénzügyminiszter 400,000 frt költséggel új dohánygyárat tervez, mely az ország oly vidékén állítandó föl elsősorban, a hol az elszegényedés nyilvánvaló és a hol a napszám olesó. Miután a Muraköz nem tartozik a gazdagabb vidékek közé, s mert a napszám sehol se olesőbb, mint nálunk, föl hívjuk a választókerület mérvadó egyéneinek figyelmét erre a tervezetre azzal, nem látnák-e czélserűnek ezt az alkalmat megadni s mozgalmat megindítani vidékünk érdekében, hogy vele a Muraköz elszegényedett lakosságának a megélhetésre egy újabb jövedelmi forrást megnyissunk, annál is inkább, mert ezzel lehetővé, sőt valószínűvé válnék a dohánytermelésnek vidékünkön való föllendítése is.

— **A Déli-Vasut** magyarországi vonalain f. évi január elsejével a millennáris évben érvényben volt személytarifa megszünt s helyébe újabb mérsékelt személyvitelbér lépett életbe. Ugyanis az új tarifa szorint minden állomásról valamennyi állomásig menetérti jegyek adatnak ki jelentékeny vitelbér leengedéssel, s így pl. Csáktornytól Budapestig és vissza II. oszt. 14 frt s néhány krajczárba kerül az utazás. A gyorsvonatokon 20 százalékkal többbe kerül a jegy ára.

— **A helybeli posta- és távirdata-hivatal forgalma.** Az 1896-ik év folyamán a helybeli posta- és távirdata-intézetnél föladatolt közönséges levél és levelező-lap 333.865 drb. köztük 14.840 drb. ajánlott; 5839 drb. csomag; 2677 drb. pénzes-levél 2.453.292 frt értékben; 18.475 drb. utalvány 567.988 frt értékben; 4069 drb. posta-takarékpénztár és cheque 526.147 frt értékben; 11044 drb. távirat. — Érkezett közönséges levél és levelező-lap 244.555 drb., közte 12.045 drb. ajánlott levél; 18.980 drb. csomag; 3144 drb. pénzes-levél 2.698.948 frt értékben; 14.216 drb. utalvány 698.714 frt értékben; 242 drb. posta-takarékpénztár és cheque 42.400 frt értékben s 11.444 drb. távirat. Jövedéki (kincstári) bevétel volt 22.534 frt; az összes forgalom 7.000.020 frtot tett ki. S ezt a nagy forgalmat Tóth Lajos föltiszt, hivatalfőnök vezetése alatt 3 segéd-tiszt, 1 gyakornok, 1 kezelő, 1 szállító-postamester, 1 gyakornok-jelölt, 2 állást, 7 szolga s egy segéd-szolga, összesen 18 személy látja el.

— **Bezárt iskolák.** A keszthelyi községi és az irtalmas növények vezetése alatt álló róm. kath. elemi iskolákban, a Keszthelyen uralgó kanyaró-járvány következtében, a tanítás e hó 8-án alispáni rendelettel — bizonytalan időre — beszünttetetvén, a nevezett iskolák bezártattak.

— **Tüzifa eladás.** A Schaffer-féle katonai szállítási telepen szép bükkfa jutányos áron kapható, erre vonatkozólag lapunk hírdetési rovatában megjelent bővebb értesítést ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **A „Fortuna” aranybánya résvény-társaság** 25 koronás részvényeire mult hó 20-án lezárt aláírás, mint értesülésünk, fényesen sikerült. Az aláírásra becsajított 40,000 részvény jelentékenyen túljegyezett és a kibocsátó szindikátus már be is fejezte a repartitót, a mi azért tartott hosszabb ideig, mert roppant számban jelentkeztek a kis aláírók, kik csak néhány részvényt jegyeztek. Ezek a kisebb aláírók teljes mértékben figyelembe vétettek, míg redukáció csak azoknál a nagyobb aláíróknál történt, a hol a spekulációzális szándék valószínűnek látszott. Ez annál is inkább szükséges volt, mert a részvényekben a váltóházak közvetítésével élénk magánforgalom van jelentékeny ágióval. A részvények szétküldése teljes folyamatban van és még e hó folyamán minden aláíró megkapja a részvényeit, a mennyiben annak a kötelezettségének, hogy az aláírási összeg hátralevő részét január 15-ikéig beküldi, eleget tett. Másrészt a társaság bányájában, daczára a téli időnek, fokozott erővel indult meg a munka. A míg a társaságnak a technika legújabb vívmányai szerint felszerelt gépei a helyszínére érkeznek, addig ott nagyban dolgoznak az aknáknak mélyítésén és a tárnák bővítésén, fejtik a zuzóérczet, hogy a kiválasztás a gépek felállítása után azonnal nagyban történhessen. Az eddigi előmunkálások után itélve is már kétségtelenné látszik, hogy a társaság az 1897. évi április 30-án lejáró első négy havi üzletszaka után már májusban jelentékeny osztalékot fog fizethetni, mely osztalék a későbbi időszakokban bizonyára még növekedni is fog.

Felölös szerkesztő:

Segéd-szerkesztő

MARGITAI JÓZSEF. ZRINYI KÁROLY.

Kiadó és laptulajonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičnč zadržaju
novinah, naj se pošiljaju na
me **Margitai Jožefa** urednika
vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel** Filipova
kam se predplate i obznane
pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeči društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajé 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe
1 fal računajú.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakoveca«, i. t. d.

Put do bogatsva.

Nezdavnja sam došel vu jedno tujesto, gde se skup zišlo puna svéta na dražbu (na licitaciju). Prvlje nego je započelo dražbovanje, govorili su ljudi o zlih vremenih. Tom sгодom obrnul se negdo prilično dobro obléčenom starcu sedih lasi, pak mu je rekel: A vi japica Rikard, kaj bi vi rekli o sadašnjih vremenih? Ne će li težki izdatki zemlju upropasiti? Kako da to dalje snosimo? Kaj vi na to?

Stari Rikard zamisli se na čas, pak odgovori:

»Ako želite čuti, kaj mislim, onda ću vam to reć vu malo reći, ar spametnomu čovjeku jedna reć dosta.«

Vsi su ga prosili, nek pové svoju, pak kad su se okolo njega okupili i okružili ga, počel je on ovak:

»Prijatelji moji! Istina, da su izdatki nekaj težki; još bi se dalo i podnesti, kad bi imali samo namirivati vladu, ali ima još drugih izdatkov, puno težih za vnoge među nami. Nas dva put više oporezuje naša tromost, tri put više naša himbenost, a četiri puta više naša nepromišljenost. A kod ovih posljednih izdatkov najgorše je još to da nam to poreznik nikaj nepopuša niti ima kada da nas pričeká. Medjutim nije vse izgubljeno, ako se uvaži dober tolnač, ar se veli: pomozi si sam, pak će ti i Bog pomoći.

Onu vladu smatrali bi nesnosnom, koja bi od svojih podanika trazila desetinu nji-

hova vremena za svoju službu; ali većinu od nas lenost vnoغو više tlači. Ako računáte vréme, koje potrosíte vu bezposlici, i vu nepotrebnih poslovih, onda ćete uviditi, da ja govorim pravo. Prezposlenost, iza koje slede neprilike i beteg, vnoغو nam skraćuje život, ar prezposlenost spodobna je hrdji: ona više troši nego radi, ključ je dotsi svetel dok ga upotrebljujemo.

Ako ljubite život, onda upotrebljujte vréme, ar je ono tvarina života. Koliko više, nego je od potrebe, posvećujemo vremena spavanju? Pri tom zaboravljamo na poslovice, da spavajuća lisica ne lovi kokoši, da ćemo imati kada da se naspavamo vu raki. Ako je vréme jedno od najdražih dobara, to je zgubiček vremena najveksa razsipnost, jer se izgubljeno vréme nepovraća. Dosta vremena navek je premalo. Radimo (delajmo) anda, dok imamo kada, ter ćemo više sa manje truda postići. Onomu, koji je leni, vse je težko, dočim delavnomu čovjeku vse lahko. Gdo kesno ustaje vlači se čeli dan i počimlje svoj posel, kad nastaje noć. Lenost ide tak polagano, da ju siromaštvo hitro dostigne. Gdo rano ustaje i zagod ide spat, taj će biti zdrav, bogat i spameten.

Kaj hasniju želje i ufanja vu boljša vremena? Mi ćemo včiniti da budu boljša, ako ih sami poboljšamo. Onaj koji radi (dela), ne tréba željah. Gdo živi od ufanja, mogel bi vumrėti od gladovanja. Nema dobička prez truda i dela. Neman li imétka, valja mi da delam rukama. Meštirija i posel je imétek, to je čin, koji nam donosi časti

i hasna. Ali valja raditi svoj posel, ar drugač ne nosi nam niti imétka niti časti. Onaj, koji radi (dela) ne treba se bojati siromaštva, ar gladovanje šuta na vratih delavca, ali se nepodulja nuter. Tamo se nepokazuju niti egzekutori, ar rad (delo) plaća dugove, dočim ih lenost povekšava. Ne treba upravo da se najde blago, niti da se ostavi herbija. Delo je izvor bogatstva, a veli se, da Bog nikaj ne uzkráuje trudbeniku. Zato delajte, dok lenjaki spavaju, pak će te imati dosta žila na prodaju i dosta za svoju ližu.

Vu delu je život, vu borbi spas, obće je poznato prirećeje.

Delajte denes, jer neznate, kaj bi vas moglo zutra zaprećiti vu poslu, zato neodgadajate ono na zutra, kaj morate včiniti denes. Da ste vu službi dobroga domačine, nebi li se sramovali, da vas zateče vkríž držeći rukah? Ako ste sami svoj gospodar, nebi li porumenili da vas gdo zateče prez posla, a zna se, da imate vnoغو delati za se i svoju familiju, za domovinu. Stanite se izlazkom sunca, da ono nereće promatrajuć, zemlju; glej lenjaka, koji još spava. Ne oklevajte! Primite se posla i pomislite, »da mačka vu rukavicač nelovi miše.« Dakak, da je posel silen, a vaša jakost malena. Neka bude! Delajte s voljom i uztrajno, pak ćete viditi čudesa, jer kapljice vode izdube uztrajnošću luknje vu kamenju; delom i uztrajnošću pregrize miš jake vojke (strike), a slabi nu gusti vudarci prehlitju i najjakši hrast.

Nekoji od vas, čini mi se, kano da

Z A B A V A**Friedrich veliki.**

Pruski kralj Friderik veliki, bil je jedan izmed okrunjenih vladarov, kakovi se riedko najđu. On je bil mudar vladalac, pametan, previdljiv, on na finoću i prostotu naučen, koj je razmel govoriti tak o tronušu i svietloj kruni kak i plugu, brani, zubačah i rasuhah. On je bil dobar — dapači predobar, ali je bil i nagel — dapače prenagel.

On je za svoje mladosti puno učil, ali same hasnovite stvari, a nepotrebne nije trpel. Tak je on n. pr. znal koliko drvenjek pšenice je dosta za posijati petdeset ralih zemlje, zatim kad se krumpir sadi i kad repa puče, kad se imaju vinogradi obrezavati, kad kopati i kad podkašati. Nasprot tomu pako nije znal englezki taljanski niti španjolski govoriti, već je samo tri jezika govoril i to niemački, francezki i latinski.

To se razme, da se je stakovim čovikom bilo lahko i težko spominati, kak se već vzeme, jer lahko se je bilo snijm o obstojećih stvarih spominjati onda, kad je bil spomenek iskren i istinski, jer njemu

je bilo lahko dopovedati ovu ili onu nevolju narodnog gospodarstva, kojemu je svako poljsko dielo i svaka manjkavost bila poznata, kak svakomu poljodelcu.

A opet se je bilo teško s njim spominjati, ako bi tko kakovu stvar bil hotel u svoju svrhu zatajiti, jer to opet nije bilo moguće, i to haš radi njegovog obćenitog i o svemu temeljitog znanja. Pri njem se nebi moglo to dogoditi, kak se je niekoj princezi jednoč dogodilo, koja kad je čula, da je u puku velika névolja zavládala jer neimadu kruha, je posve ravnodušno odgovorila, da to nije tak velika nevolja, jer tko je gladen a neima kruha, nek ide k peku pak si nek kupi žemlju.

Friderik veliki anda, bil je jedan od najumnijih vladarah svoga vieka, a u svojoj Pruskoj još i danas nezaboraviv. — Na tielu bil je suhotastog povisokog tiela, lica gladko i posve obritog bez brkov, desna noga mu je bila kralja od lieve i zato je nosil batinu iz španjolske trstike na koju se je upiral, kad je hodil. Ali on je ovu batinu za svaki slučaj sobom imal, makar se je i vozil, dapače i kad je jahal bila je polag njega na konju pričvršćena te je puno

priповiestih o toj njegovoj batini, savezno sa njegovom naglom naravjum napisano.

Jednoč se kroz nieku šumicu na šetnju vozeći, opazi iz daleka, kak su dva čovička, koji su naproti dohadjali, opazivši kraljevsku kočiju, iz puta u šumicu obrnuli i u gašćari se zakrili, dok kočija mimo projde. Odmah pošalje svojega husara, koj je uvijek pred kočijom jahal, za njimi i kad ih je ov u gušćari našel te iz šumice van izpeljal zapita je kralj, zakaj su u šumicu zaokrenuli, kad su njegovu kočiju opazili? — Ova dva — bili su dva židovi, koji canjke pobiraju — odgovore drhćućim glasom: »Mi smo se bojali, pak smo se zato hoteli skriti do tog vriemena, dok vašeg veličanstva kočija mimo projde.«

»Kaj?« — zakriči ves srdit kralj i prične svojom batinom, sad jednoga, sad drugoga, po hrbtu, po plećih i kud je dosegul, vošćiti — »mene ste se bojali? — Ijubiti me morate, jer sam skrbljiv za vas, kak otac za diecu svoju, a ne od straha pred menom biežati i se sakrivati!«

I soldati su za njegovu bi reći, skoro i prenaglu narov znali te su se ga kak ognja bojali, jer akoprem su ga radi njego-

zele pitati, zar se čovjek ni na čas nesme počivati? Prijatelji! upotrebite dobro svoje vreme, da zaslužite dokolicu, nu negubite ni jedne vure, jer niste sigurni za časak. Dokolica je čas, kad se more kaj hasnovitoga napraviti. Samo onaj, koji je marljiv vžival se bude vu oporavljanju, a lenjak nikada. Mislite li vi da tromost čini život udobnijim (komodnim) nego radinost? Vkanjujete se. Lénost zadaje brige, a prezhasnovita dokolica prouzrokuje tužbe i dosadu. Iza radinosti dohadja komotnost, višak i ugled. Zadovoljnost išće one, koji za njom ne letiju. Marljivoj pralji nemanjka pranja. Kak ja imam nekaj imetka, vsi me pozdravljaju, a tak je vsigdi.

Ali zvum ljubavi za delom, treba postojanosti, reda i pomnje; mi moramo na svoje oči gledati naše poslove, ter se nesmemo zanašati na druge. Nikada ne uspeva drvo, koje se već krat presadjuje, niti familija, koja preménja svoje boravišće. Trikratna prememba kvartira (stana) gorja je nego jeden požar. Tri put se seliti jednako je kak jeden put pogoreti. Brini se za svoju radionicu i ona će za te skrbiti. Onaj, koji hoće, da ga obogati plug, mora ga s lastovitom rukom držati. Meštrove oči naprave više, nego njegove ruke. Preveliko zaufanje vu druge, već je vnoge upropastilo. Vu prilikah ovoga sveta ne spasava povjerenje, nego nepovjerenje. Samo vlasita briga hasni vsaki put; ar bogatstvo je za trudbenika i znanje za učenjaka, kak i sila za kuražnoga i nebo za krépostnoga. Ako želite imati včrnoga slugu, koji vam se dopada, poslušajte se sami. Valja se obazirati i na najmenjše stvari, jer večkrat nastaju velike neprilike zaradi drobeždžijah. Zaradi menjkažucega izgubi se podkova, prez podkove je konj slab, a jahač prez dobroga konja prepada, jer ga neprijatelj dostigne i pogubi. Vse je to nastalo sbog nehajnosti i nemarnosti, zato budite navék pazljivoga oka pri poslu.

To bi bilo dosta, prijatelji, o delu i pažnji na naše poslove; nu mi moramo s tim spojiti i šparanje, ako želimo osigurati uspehe našem delu. Gdo nerazme šparati vu onoj mjeri, vu kojoj dobiva, taj će se beli svoj včk znojiti, a nebude ostavil niti

vog dobrog srdeca kak svog oca ljubili, a i on im je bil privržen kak otac svojoj dieci, zato ipak nitko nije baš od srdeca si željel š njegovom batinom u dodir doiti, jer ako-prem stari gospodin nije tak šnjom udaral kak bi to kaprol onomu na derešu ležecemu činil, L j takovom silom, da bi koža pucala, ali on u svojoj naglosti je svoju batinu odmah na pijacu pred stotinami ljudih pustil krivicu po plećih plesati, pak ako i nije bila bol Bog zna kakova, ali špot i sramota je bila za harjenoga.

Jednoč je prisustvoval mauevru, kakov je ono u Septembru bil u Čakovcu i dok su soldati do piešice, to na konjih sim tam biežali i skakali, opazi kralj, da jedan kapitan sebi povierenu kompaniju nespretno vodi, dapače, da je cieto držanje iste baš suprotnivo onomu, kakovo bi moralo biti. Kralj nikom prične kapitanu mahati, da se sa svojimi soldati po onom i onom putu na marš poda, kapitan je u onoj gunguli i vir varu sav zmelen tak, da niti kaj vidi niti čuje, kralj sve bolje i sve više rukom maše, kapitan sve menje vidi i čuje, sad na jedan krat obide kralja njegova navadna naglost te on obrne svog jahača proti ka-

krajcara šparanja. Čim mastneša kuhnja, tim mršaveši teštament. Vnogi dobiček iznikne sa zevsum privredom, od kad su te žene zaboravile sbog kave preslicu i iglu, a mužkarcem je dragše vino, nego pila i blanja. Ako želite postati bogati, onda ne vučite samo, kak se stiče, nego i to kak se špara. Španjolska se nije obogatila Amerikom, ar su njezini izdatki nadmašivali dohodke.

(Dalje sljedi.)

KAJ JE NOVOGA?

Proti dvoboju.

Pred kr. sudbenim stolom vu Budimpešti vodila se je ovih dana razprava o jednoj dvobojuj affairi. Tim povodom izjavil se je predsjednik suda dr. Fekete vrlo oštro proti dvoboju. On je rekel obtuženom: »Zakaj se niste izmirili? Prije 2000 godina i onda samo vu Kinezkoj, vladal je takov glupi (bedasti) običaj — navada.» Jeden de-ver próbal je dokazati, da često sile na takov korak društvene prilike. Predsjednik mu je odgovoril na to: »Da ste rajši vaš pištolj za to upotrebili, da te društvene prilike odstranite!«

Drugi je nekakov svédok izjavil, da je poziv na dvoboj večkrat neodkloniv. Predsjednik je na to pridodal: »Denes se boriju samo kokoti. Pravi mužkarce perhorescira dvoboj, ar je to denes dečinska igra.« Jednom svédoku je rekel: »Kaj? Vi ste oženjeni, pak se ipak bijete? Gde je tu ozbiljnost života?« Neki je drugi svédok govoril o prešnosti za izravnanje sukoba dvobojem, na što mu je predsjednik odgovoril: »Kaj? Vama je bilo prešno? Jedna navadna gruntozna ubilježba puno je važnija i prešnija, nego vsi dvoboji zajedno.«

Iz abisinskog sužanjstva.

Iz abisinskog sužanjstva povrnuli se talijanski vojnici pripovédaju, da se je š njima dobro postupalo, da su Abisinci bili vrlo čovječini, a osobito Negus Menelik, da je bil blag i obziran prema njima. Hvaliju njegov značaj, razbor i držanje. Major Nerazzini uvjerava, da kontrakt Adisabeški

pitano i prične proti njemu zagrabce jahači. Kapitan opazi, gde kralj izraven proti njemu jaše, odmah se domisli, da to nije dobro znamenje i da bi se sad moglo dogoditi, te bi on kraljevu španjolsku trstiku mogel pokostati, jer kralj u svojoj naglosti nerazme šale, on anda podbode svog konja i leti kak strela pred kraljem. — Kralj za njim... Kapitanov konj je medjutim bil hitriji od kraljevoga i kapitan u onom metezu na jedan krat zgine izpred kraljevih očih, ali kralj ga je osobno poznal.

Dakako, da je kapitanova bojazan bila temeljito opravdana, jer bez dvojbno bi ga bil kralj u svojoj srditosti i naglosti, svojom španjolskom trstikom, koja je uvijek polag sablje mu visela, dok je bil na konju, koj krat po plećih oplel, da mu nije vušel, i zato je bi srećen, da je imal hitrijega konja nego kralj.

Drugi dan je moral doiti pred kralja, kojemu je do toga već davno srdce prošlo, i koj je hotel svoju naglost nekakovim izgovorom prikriti te mu veli: »Zakaj je on večera pred menom biežal?« — (kralj Friderik veliki je svakomu »on« govoril, a niti »ti« niti »vi«.)

ne sadrži nikakovih tajnih ustanova, da odredjenegranice neće zadavati potežkočah i da je Negus pomirljiv ter sklon prijateljstvu s Italijom, jer osobito čeni kralja Umberta. Nerazzini je ostavil 100.000 skudah (od Marije Terezije) za namirenje stroškov transporta zaslužjenika. Oni se imadu po mogućnosti kaj prvlje povrnuti vu domovinu, pak nebude li nikakovih zaprekah, stići će i posljednji do konca marciusa mjeseca vu Italiju. Hoćeli se ugovor (kontrakt) mira i kada preglasiti, o tom još nije nikaj odlučeno.

— Drugi odél oslobodjenih talijanskih zarobljenikah prispel je već do Bio Kobale, ter je krenuo put Zeile, kamo će stići za 8 do 10 dana. Putovanje drugoga odéla bilo je puno laglje od putovanja prvoga, pošto su bili putnici obskrbljeni vodom i drugim potrebama, kaj su ih nosile karavano gamile. Ostali zarobljenici skorom budu prispeli vu Horrac, od Bio Kobabe do Horrara dočekati će ih poslaniki čerlenoga križa.

— Menelikovo topništvo. Nerazzini pripovéda, da je Menelik upotrebil vsih petdeset talijanskih topova (kanonah), kaj ih je zaplenil kod Abba Garime za svoje topništvo (kanonirstvo). Vezda Menelik ima 14 baterijah sa 80 kanonov. Topničku službu vršiju samo domači kanoniri.

Kuga vu Bombayu.

Najnovéše vésti englezkih novinah potvrđuju, da kuga vu Bombayu sveudilj strahovito hara. Od kuge vumira svaki tje-den po 600 do 1000 ljudih. Pučanstvo obuzela je silna strahota, ter se stanovnici seliju na vse strane. Broj bjegunaca čeni se na 350.000. Za stradajuće vu Indiji od kuge i gladi poduzeta je vu Rusiji velika i uspešna pomoćna akcija. Veliki bogataši naročito trgovci i društva dadoše ogromne svote vu tu svrhu, ter je ovih dana dva velika parobroda dobrovoljne crnomorske mornarice, nakladjeno živezem, odplovilo iz Odese put Indije.

Kardinal-nadbiskup Sanfelice.

Vu Napulju vumrl je pred par dnevi tamošnji kardinal — nadbiskup Guglielmo Sanfelice di Acquavella. Pokojnik bil je je-

Officir dakako nije mogel tajiti, da nebi bil biežal, pak si je mislil, da bu baš najpametnije, ako bu samu i čistu istinu govoril i zato odgovori: »Ja sam videl, da mi vaše Veličanstvo nekaj rukom maše, koje ja nisam razmel, te kad sam opazil, da vaše Veličanstvo proti meni u najvećem galloppu jaše, mislil sem si: sad nebu dobro pak sem od straha obrnul svog konja i za on hip srditosti Vašeg Veličanstva vušel, jer sam bil posve siguran, da bum harjen.«

Kralj se na to nasmije i odgovori: »A kak je mogel kaj takovog misliti, da ga bum tam pred svemi ljudi haril« — (kak da se ta još nikada nije dogodilo) — »em ja sem ga zato hotel vloviti, za da mu povem, da je major postal.«

I ovak je kralj svoju naglost najliepše zgladil.

Kak je Friedrich veliki bil jednaki u govoru, dapače trpkí, dokazuje ta okolnost, da je na kakov njemu nepočudni govor znal čovieku tak trpkó odgovoriti, kak si samo oni odgovaraju, koji se med sobom svade i da neću reći, da je njegov odgovor bil u takovom slučaju grubjanski, ali je bil bez okolisanja jednaki.

den od redkih talijanskih dostojanstvenika, koji su prijatno skloni kraljevini. S talijanskim dvorom bil je u najboljem odnosu, a izvanredno srdačni i ljubezni doček, što ga je lani priredil caru Vilimu, a prije toga i kralju Umberto, još je u živoj pameti. Kardinal Sanfelice, koji je skoro 26 godina upravljao nadbiskupijom napuljskom, bil je jedan od »papabilih« kardinala, t. j. jedan od onih, koje su smatrali mogućimi kandidati za papinsku stolicu. Rad svoje blagosti i pomirljivosti te rad svoga držanja preueta trojnom savezu u Berlinu su ga rado proglašivali nasljednikom Leona XIII. prem je skoro više no izvjestno, da ga drugovi nebi bili birali, kao ni kardinala Monaca, koji je nedavno umrl. Sanfelice bil bi bil simpatičniji kandidat trojnog saveza za papinstvo. Njegova razmjerno rana smrt, jer još nije navršil 63 godine, uništila je vnoe nade. Pokojnik je pripadal istoj napuljskoj aristokratskoj porodici, kojoj i ona ljepa i nesrećna Luigija Sanfelice, koja je početkom ljeta 1800. umrla na stratištu kakti posljednja žrtva (aldov) ustašab ljeta 1789. za slobodu Italije.

Najstareši čovjek u Americi.

Nyu-Jorčki »World« donosi u posljednom broju sliku najstarešeg čovjeka, koji danas živi u Americi. To je 130 — godišnji Miguel Vejar. Njegova se doba more dokazati nesumnjivim načinom iz cirkvenih knjigah stolne cirkve San Louisa u Meksiku. Ove su knjige vodili u južnoj Kaliforniji Franjevci sve do ljeta 1831., kad su ih pohranili u Meksiku. Vejar rođen je u sjevernom Meksiku ljeta 1766. i to od belog oca i indijanske majke. U mesecu marnu 1791. ljeta rodila se je njemu i njegovoj tovarušići Lugardo kći. Osem ljet kesneše krsitil je njega samoga otec Romero, koji je i zabilježil u matici čin. Kad se je predsjednik Harrison ljeta 1891. zadržaval u Kaliforniji, gde Vejar živi u dolini San Jacinto, bil mu je starac predstavljen kak najstareši čovjek sjedinjenih država. Tada je još nekaj znal englezki, a danas još znade samo indijanski dialekt, pomoćan španjolskim rećima. Prvu je ženu Vejar izgubil 1806. drugu 1876. od njegove 13 djece živi još denes 9. Vejar je živel proti svim regu-

Jednoć je po svojoj državi okolo putoval, te su ga posvuda, kam je došel, dočekale i prijemale deputacije, kak je to i danas običaj kada kralj putuje.

Došavši u jedan pomanji varaš, dočekala ga je i tuž deputacija varaških starešinah i drugih odličnjakah, a predvodil ih je varaški lutheranski plebanuš imenom Dietrich. Isti Dietrich bil je maloga tiela, ali za ono vrieme vrlo učen čoviek, koj je već više krat kralju deputacije predvodil, pak zato ga je ov i lično već od prije poznal.

Kad se je anda kralj u varaš dopeljal i Dietrich ma govor hotel držati, pričel je ovak: »Na pol Boga velki Friedrich.« — a kralj ga odmah pretrgne rećimi: »Čiel osel mali Dietrich.«

Još ima puno takovih dosietkah od pokojnoga pruskoga kralja Friederika velikoga, ali mi dalje prostor nedopuša, nego med vriemenom hoću one, koje su zanimivije mojim četvcem već napisati.

Em. Kollay.

lam higijene, mučil se s delom, pušil i pil, stradel i malo se pral, pak je ipak doživl toliku starost.

Vu Budimpešti, 12. januara.

Verzija, da grof Goluchovski putuje u Berlin, da onde samo prisustvuje godišnjoj svetčanosti reda crnog orla i da s tim putovanjem nespaja drugih ciljeva, više se nepodržava. Danas već priznaju, da će se u Berlinu povesti Goluchovskovoj vješтини i njegovu sudu, sam je poželil ove pregovore, ter ih udesio.

Odokapanje starinah u Ateni.

Grčko arheološko društvo, koje sada vodi izkopavanja u Salamunskoj vulici blizu Karalikosu, našlo je grobnice mnogih znamenitih starih Grka. Vu starodrevnoj Ateni na tom je mjestu stajala akademija Platonova, a do nje groblje, na kojem su sahranjivali (pokapali) odlične državnike, pjesnike i umjetnike. Tako se je našla grobnica Periklova i Sofoklova.

Senzacionalno samoubojstvo.

Vu Sopronu sbilo se je pred par dnevi senzacionalno samoubojstvo. Husarski poručnik (lajtnant) Ivan Rupperecht, sin višekratnoga miljunara, izpalil je hitac iz puške u glavu, ter je ostal na mjestu mrtev. Navadno je bil pozvan pred častni sud u Pozonu, gde je bil u službi, ter je sud zaključil, da ima položiti častnički rang. Pred par dnevi došel je u Sopron, ter je pisal obersteru (pukovniku) barunu Vécseyu list, u kojem mu javlja, da će se njegovo tejo najti prestreljene glave. Jeden pajdaš nesrećnoga oficira pohril je iz Pozona za njim, da prepreči samoubojstvo, ali je došel prekasno.

Domaće novine.

— Dr. Horváth Ferencza medjimurskoga sina (iz Mura-Szerdahelya), budapeštanske kr. sudbene table sudeca je Njegovo Veličanstvo za prezeša budapeštanskog sudbenog stola imenuval.

— Dr. Tamás János fiskaliuš je u Perloku novu, samostalnu kancelariju odprl od 1-ga januara o. l.

— Polesinszky Emil navučitelj iz Čakovca bude si za tovarušiću vzel Zrínyi Honu čakovečku navučiteljicu.

— Vu Čakovcu je trgovecko društvo za 14 siromaskih dijakov zimsku opravu kupilo.

— Društvo za polepsanje Čakovca je 6-ga o. m. svoje veliko spravišće obdržalo. Tri letah je ovo društvo za polepsanje Čakovca potrošilo 3295 frotov. Varaš Čakovec na leto 600 frotov pomoć daje ovomu društvu. Na protuletje bude se Preločka vulica polepsala.

— Brauner Alajos hodošanski navučitelj je vu Hodošan, Horváth Gyula notariuš pak za Bottornya imenuvan za namestnoga voditelja ženitbene matice.

— Kárász Ottó čakovečki trgovec je 5-ga o. m. vu Čakovcu umrl. — Živel je 44 letah.

Dobre žepne i stène vure za fal cène moći dobiti pri **Pollak Bernatu vararu** vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pr njem se **uzimljeju vure takaj** za popravke za fal cènu.

Nekaj za kratek čas.

Izpravil.

Žena (vu reštauraciji mužu, koji je potrebuval da mu se još donese kriglec pive): »Kaj ti moraš još jednoga piti?«

Muž: »Nè, — ali ja to činim dragovoljno.«

Dober prijatelj.

Sudec (mužu): »Anda Blaž, pomogel vam je izlupati Jošku?«

Muž: »Je bogme, on je bil tak dober.«

Samo vu snu.

Žena: »Vnoći sam senjala, da si me zagrlil.«

Muž: »Ah, takva bedastoća, ne dojde mi niti na pamet ako je i po dnevu!«

Logično.

Jeden muž buhal je svoju ženu zaradi toga kaj nije nigdar hotela delati. »Glej ti lopov, zaviknula je žena, baš pravu zdravu me tuće, da sam kaj delala nebi mi ni žal bilo.«

»Prav zato sam te izlupal, kaj nisi nikaj delala, odgovoril je muž.«

Glád Ferencz.

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLAD FERENCZ.

Nyiltér.*

E rovat alatt közöltékért sem akáki, sem tartalom tekintetében nem vállal felelősséget a Szerk.

Foultárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinái sat, a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 35 krtól 14 frt 65 krig, méterenként sáma, csikos, koezzátott, mintázzott damasztól sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal sat.) a megrendelt áru **postabér és vámmentesen a házhoz szállítva**, mintákat postafordultával küld: **Henneberg 6.** (es. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba ezimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelvűen írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Hirdetések.

Házeladás.

Dráskovecz községben egy **üzlethelyiségből 3 szoba, konyha, éléskamra és mellékpületekből** álló

H Á Z

a hozzátartozó **kerttel** azonnal eladó.

Ugyanott bolli állványok is eladatnak.

Bővebb felvilágosítással szolgál

őzv. **Weisz Laura,**

681

Dráskovecz.

Kiadandó

Domasineczen két házban két—két **szoba, konyhából** és hozzá tartozó helyiségek-ből álló

lakások

kiadandók. — Ezen házak előnyös helyen állanak, úgy hogy a lakások bérleti bármilyen mesterség üzésére használhatják.

Bővebben értekezhetni a tulajdonos

Gyurkin Mátýásnál

Domasineczen.

682

A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat

t. cz. részvényesei 1897. évi február hó 20-án délután 3 órakor Csáktornyán, a társulat saját házában tartandó

XXV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) 6 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
- g) Néhai Lóbl Jakab, volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Netáni indítványok.

Csáktornyán, 1897. évi január hó 7-én.

Az igazgatóság.

42. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 2 nappal megelőzőleg, azaz 1897. évi február hó 17-ig az intézet pénztárába letétessék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

674 1—3

A CSÁKTORNANYÁN SZÉKELŐ

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1897. évi február hó 18-án délután 3 órakor saját helyiségében

XVI. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

N A P I R E N D :

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámla beterjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Öt bizottsági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.*)
5. Netáni indítványok.
6. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s részvénye legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva, és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényt szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtassék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

675 1—3